

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 § i barnbidragslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att barnbidragslagen skall ändras så att barnbidragets ensamförsörjartillägg höjs från nuvarande 36,60 euro till 46,60 euro per barn och kalendermånad.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 1 § 1 mom. i barnbidragslagen (796/1992) betalas barnbidrag av statens medel för underhåll av barn som inte har fyllt 17 år.

Enligt 6 § i barnbidragslagen har den som mottagare meddelade förälder till eller vårdnadshavare för barnet i vars vård barnet är rätt att lyfta barnbidraget. Om det uppstår oklarhet om vem som har rätt att lyfta barnbidraget, har den person rätt att lyfta bidraget som huvudsakligen har hand om barnets vård och fostran. Om någon annan än barnets förälder eller vårdnadshavare har hand om barnets vård och fostran har han eller hon rätt att lyfta barnbidraget.

Enligt 7 § 1 mom. i barnbidragslagen är barnbidraget 100 euro per barn och kalendermånad. Om en person har rätt att lyfta barnbidrag för flera än ett barn är barnbidragets belopp för det andra barnet 110,50 euro, för det tredje barnet 131 euro, för det fjärde barnet 151,50 euro och för varje påföljande barn 172 euro per kalendermånad (7 § 2 mom. i barnbidragslagen).

I 7 § 3 mom. i barnbidragslagen föreskrivs om barnbidragets ensamförsörjartillägg. För

en ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 36,60 euro per kalendermånad. Med ensamförsörjare avses i barnbidragslagen en person som har rätt att lyfta barnbidrag och som i början av betalningsmånaden för barnbidraget inte lever i äktenskap eller som före betalningsmånadens början har flyttat ifrån sin make i syfte att upphöra med samlevnaden. Som ensamförsörjare anses dock inte en person som utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med en annan person i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur.

Om barnet på kommunens bekostnad är i anstalts- eller familjevård under en längre tid än en kalendermånad, betalas barnbidraget med stöd av 11 § 1 mom. i barnbidragslagen till den kommun som i första hand svarar för barnets vårdkostnader. När barnet så som avses i familjevårdarlagen (312/1992) är placerat i familjevård kan Folkpensionsanstalten efter att ha hört socialnämnden berättiga familjevårdaren att lyfta barnbidraget (11 § 2 mom. i barnbidragslagen).

Enligt 7 § 4 mom. i barnbidragslagen är barnbidraget 100 euro per kalendermånad, om barnet på ovan avsett sätt är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av

12 § 1 mom. i barnbidragslagen betalas till barnet självt, då det har fyllt 15 år. För barn till ensamförsörjare betalas barnbidraget också då höjt med 36,60 euro per kalendermånad.

Barnbidragsbeloppen har senast ändrats i början av år 2004. Då höjdes barnbidraget för familjens första till barnbidrag berättigade barn från 90 euro till nuvarande 100 euro per kalendermånad. Dessutom höjdes barnbidragets ensamförsörjartillägg från 33,60 euro till nuvarande 36,60 euro per barn och kalendermånad.

Barnbidraget skall jämna ut inkomsterna mellan barnfamiljer och barnlösa hushåll. Barnbidrag betalas till en familj som ersättning för kostnaderna för barn och är en förmån som utbetalas per barn till alla barnfamiljer.

Barnbidraget började betalas förhöjt för barn till ensamförsörjare i samband med den så kallade familjestödsreformen i början av 1994. Syftet med reformen var att skapa klarhet i barnfamiljernas ekonomiska stödssystem genom slopande av nästan alla barnavdrag i beskattningen, inklusive ensamförsörjaravdraget i kommunalbeskattningen.

Andelen ensamförsörjarfamiljer av alla barnfamiljer ökade under hela 1990-talet men har efter millennieskiftet i stort sett förblivit oförändrad. Ensamförsörjarfamiljerna utgör ca 20 % av alla barnfamiljer. Utkomsten för denna grupp har som helhet tagen försvagats av olika orsaker, också om gruppen när det gäller utkomsten är heterogen. Statistiskt var en låg inkomstnivå år 2005 dubbelt så vanligt bland ensamförsörjarfamiljerna som bland befolkningen i snitt och fem gånger så vanligt som bland familjer med båda föräldrarna och ett barn.

År 2006 fanns det totalt 1 030 712 till barnbidrag berättigade barn, varav 155 085 var barn till ensamförsörjare. År 2007 beräknas de till barnbidrag berättigade barnen vara 1 021 100, varav 157 000 är barn till ensamförsörjare. Antalet barn väntas sjunka ytterligare, så att antalet till barnbidrag berättigade barn år 2008 uppskattas vara 1 028 200. Antalet barn i ensamförsörjarfamiljer beräknas vara i stort sett detsamma år 2008, men deras andel i förhållande till det totala antalet barn ökar.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Vanhanens andra regering binder sig regeringen till att minska illamåendet och risken för utslagning bland barn, unga och familjer. Barnfamiljernas fattigdom minskas och strävan är att ingripa i ojämlikhetsutvecklingen genom att förbättra barnfamiljernas ekonomiska ställning. I anslutning till detta höjs barnbidragets ensamförsörjartillägg i enlighet med regeringsprogrammet med 10 euro i månaden i början av 2008. Ensamförsörjartillägget är då i stället för det nuvarande 36,60 euro 46,60 euro per barn och kalendermånad. Detta innebär en cirka 27 procents höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg.

Barnbidraget för ett barn till en ensamförsörjare betalas höjt också då barnet är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen, samt då barnbidraget betalas till barnet självt, då det har fyllt 15 år. Ovan nämnda höjning av ensamförsörjartillägget från 36,60 euro till 46,60 euro per barn och kalendermånad gäller också dessa situationer.

2. Propositionens konsekvenser

2.1. Offentligekonomiska konsekvenser

Barnbidrag betalas för barn som inte har fyllt 17 år. Beräkningar visar att det år 2008 kommer att betalas barnbidrag för i genomsnitt 1 028 200 barn per månad. Av dessa är ca 160 000 barn till ensamförsörjare. För ensamförsörjares barn betalas det ut ett högre barnbidrag. Enligt beräkningar finns det år 2008 ca 565 000 familjer som får barnbidrag.

År 2006 var barnbidragsutgifterna enligt Folkpensionsanstaltens statistik 1 419 420 000 euro. I budgeten för 2007 har det anvisats 1 403 600 000 euro för utbetalning av barnbidrag.

Med anledning av lagändringen beräknas barnbidragsutgifterna stiga med 18 800 000 euro på årsnivå. Ökningen har beaktats i budgetpropositionen under moment 33.10.51, vars slutsumma är 1 433 400 000 euro.

I siffrorna ingår inte barnbidrag för barn som bor på Åland. Dessa barnbidrag betalas av landskapet Åland.

2.2. Konsekvenser i fråga om familjernas ställning

Propositionen ökar inkomstöverföringarna till barnfamiljer. I fråga om barnfamiljerna har ensamförsörjarfamiljernas ekonomiska situation utvecklats sämre än genomsnittet. Genom propositionen förbättras ensamförsörjarfamiljernas ekonomiska ställning.

Bland ensamförsörjarna finns både kvinnor och män, även om största delen av ensamförsörjarna är kvinnor. Den föreslagna lagändringen gäller dock alla ensamförsörjare jämlikt oberoende av kön, och propositionens konsekvenser är således desamma för alla ensamförsörjare.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteupp-

drag vid social- och hälsovårdsministeriet. Representanter för Folkpensionsanstalten har hörts vid beredningen.

4. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g**om ändring av 7 § i barnbidragslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/1992) 7 § 3 och 4 mom., sådana de lyder i lag 1226/2003, som följer:

7 §

Barnbidragets storlek

För en ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 46,60 euro per kalendermånad. Med ensamförsörjare avses i denna lag en person som har rätt att lyfta barnbidrag och som i början av betalningsmånaden för barnbidraget inte lever i äktenskap eller som före betalningsmånadens början har flyttat ifrån sin make i syfte att upphöra med samlevnaden. Som ensamförsörjare anses dock inte en person som utan att ingå äktenskap

fortgående lever tillsammans med en annan person i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur.

Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 100 euro per kalendermånad. För barn till ensamförsörjare betalas dock barnbidraget höjt med 46,60 euro per kalendermånad.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 13 september 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltext*

L a g

om ändring av 7 § i barnbidragslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/1992) 7 § 3 och 4 mom., sådana de
lyder i lag 1226/2003, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Barnbidragets storlek

För en ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 36,60 euro per kalendermånad. Med ensamförsörjare avses i denna lag en person som har rätt att lyfta barnbidrag och som i början av betalningsmånaden för barnbidraget inte lever i äktenskap eller som före betalningsmånadens början har flyttat ifrån sin make i syfte att upphöra med samlevnaden. Som ensamförsörjare anses dock inte en person som utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med en annan person i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur.

Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 100 euro per kalendermånad. För barn till ensamförsörjare betalas dock barnbidraget höjt med 36,60 euro per kalendermånad.

Föreslagen lydelse

7 §

Barnbidragets storlek

För en ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 46,60 euro per kalendermånad. Med ensamförsörjare avses i denna lag en person som har rätt att lyfta barnbidrag och som i början av betalningsmånaden för barnbidraget inte lever i äktenskap eller som före betalningsmånadens början har flyttat ifrån sin make i syfte att upphöra med samlevnaden. Som ensamförsörjare anses dock inte en person som utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med en annan person i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur.

Om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. betalas till barnet självt, är barnbidraget 100 euro per kalendermånad. För barn till ensamförsörjare betalas dock barnbidraget höjt med 46,60 euro per kalendermånad.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
